

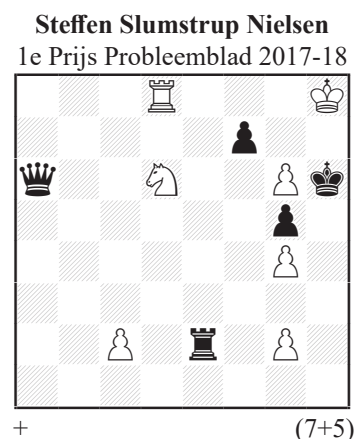
Ik dank rubriekleider Marcel Van Herck voor de opdracht om het eindspelstudietoernooi 2017-2018 van Probleemblad te jureren. Ik verontschuldig mij voor het laattijdig vervullen van die taak.

48 studies van 34 verschillende auteurs namen deel. Over het algemeen was de kwaliteit vrij goed met enkele uitschieters. Alle studies in dit juryrapport heb ik minstens zes keer op het bord gehad. Toch blijft het een vaak moeilijke keuze naar persoonlijke smaak, die misschien niet altijd recht laat wedervaren aan diegene die beter verwacht hadden. Daarom gaan niet alleen felicitaties naar de componisten die in het rapport voorkomen, maar ook dank aan alle anderen voor hun bijdrage, hun inspiratie en het plezier dat ze gaven om van hun soms harde arbeid te genieten.

De rubriekleider wist op een efficiënte wijze toelichting en bijkomende analyse te verwerken in de opgaven en oplossingen van de studies. Heel verhelderend. Waarvoor dank.

1e Prijs: E409 Steffen Slumstrup Nielsen

1.g7 ♖a1 2.c3! [Logical try 2.♗f5+? ♜g6 3.♞d6+ (3.c3!? ♖h1+! 4.♞g8 ♖h7+ 5.♞f8 f6 6.g8=♖+ ♖xg8 7.♞xg8 ♞e8+ 8.♞xe8 pat) 3... ♞e6 4.♗e7+ ♜f6 en geen vork op d5] 2... ♖xc3 3.♗f5+ ♜g6 4.♞d6+ ♞e6 5.♗e7+ ♜h6 (5... ♜f6 6.♗d5+) 6.♞d4! ♞xe7 (6... ♖xd4 7.♗f5+ ♜g6 8.♗xd4 ♞e8+ 9.g8=♖+ +-) 7.g8=♗+ ♜g6 8.♗xe7+ ♜h6 (8... ♜f6 8.♗d5+) 9.♞g8! f6! (9... ♖xd4 10.♗f5+, of 9... ♖b2 10.♞d6+ f6 11.♞h8 en 12.♗g8+) 10.♞d7 [10.♞d6? ♖e5! 11.♞f7 ♖a5 (11... ♜h7? 12.♞d3) 12.♗g8+ ♜h7 13.♗xf6+ ♜h8=] 10... ♖c4+ 11.♞h8 ♖xg4 12.♗g8+ ♜g6 13.♞g7+ ♜f5 [13... ♜h5 14.♞h7+ ♜g6 15.♗e7#] 14.♗h6+ +-.

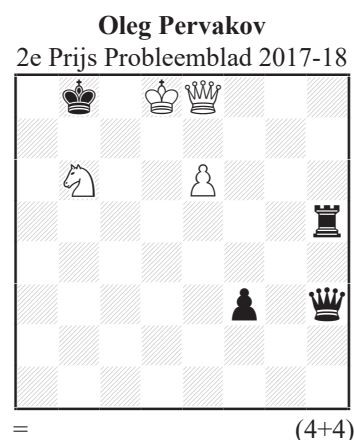

Penning, ontpenning, paardvorken, offers, minorpromotie, switchback, sterke zetten, het is allemaal present. Het materieel overwicht van Zwart in de beginstelling blijft verrassend genoeg tijdens het oplossingsverloop intact tot op het einde. Alle stukken spelen een rol. Het torenoffer op d4 is het culminatiepunt, maar ook 9... f6 (een zet die tevoren taboe was voor Zwart) alsook 10.♞d7 zijn sterke zetten in een evenwichtige strijd. Op het ogenblik dat de lastige pion g4 verdwijnt krijgt Zwart de beslissende klap.

Een meesterwerk!

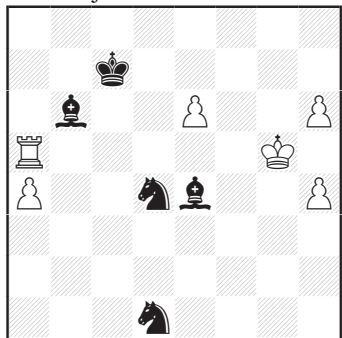
2e Prijs: E434 Oleg Pervakov

1.d7+! (1.♞d7+? ♜b7! 2.♗c4 ♞h7+ 3.♞d6 ♖h2+!-) 1... ♖a7! (1... ♜b7 2.♞e7! ♜c6 3.♗b8+ ♜d5 4.♞d7+ ♜c4 5.♞c6+ ♜d3 6.♞d7+ ♜e2 7.e7 ♞h8+ 8.e8=♖+ ♞xe8+ 9.♞xe8+=) 2.♞e7! f2! 3.♗e5+! ♖a8 4.♞c5! ♞h8+ (A) (4... ♖xe6 5.♞a3+! ♜b8 6.♞b2+ ♖a8 7.♞a3+ ♜b7 8.♞f3+!)=) 5.♞c7 ♞c8+! 6.♞xc8 ♖xe6+ 7.♞d8! [7.♞c7? f1=♖-+ zz] 7... f1=♖ [7... ♖g8+ 8.♞e7! f1=♖ 9.♞a5+ ♜b7 10.♞b4+ ♖a6 11.♞a4+ ♜b6?? 12.♗d7+ +-) 8.♞c7! ♖ff6 9.♞a5+! ♖a6 10.♞d5+ ♖a7 11.♗c6+ ♖fxc6+ 12.♞xc6 ♖xc6+ 13.♞xc6= 1/2-1/2.
A) 4... ♖b3 5.♞a5+ ♜b7 6.♞c7+ ♖a6 7.♞c8+ ♜b7 8.♞c4+ ♖a7 9.♞a2+! ♜b8 10.♗d7+ ♖xd7+ 11.exd7 f1=♖ 12.♞b2+! ♜b5 13.♞e5+! ♞xe5= pat (13... ♖a8 14.♞e4+ ♞b7 15.♞e7!)=).

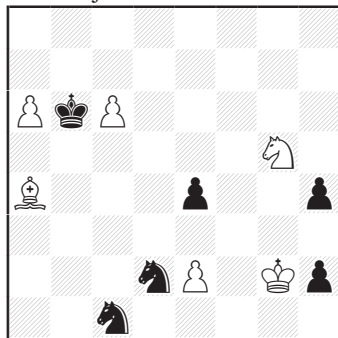
Hoe meer ik die studie naspeel, hoe meer mijn bewondering gaat naar de uitwerking met zulk zwaar materiaal van deze fraaie remisestudie. En dan komt er nog een damepromotie boven op! De sterke zetten wisselen elkaar af. Zowel Wit als Zwart moet afrekenen met wederzijdse zetdwang. De patwending in de tweede variant ontstaat na een wederzijds (al of niet gedwongen) dameoffer. Er is heel veel kans dat de oplossing te moeilijk is om vinden, maar het naspelen van de studie verschaft veel genoegen. Indrukwekkend.

Emil Melnichenko
3e/4e Prijs Probleemblad 2017-18

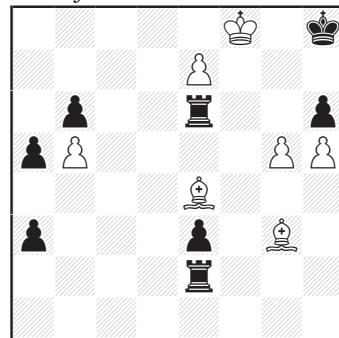
= (6+5)

Peter Krug
3e/4e Prijs Probleemblad 2017-18

+ (6+6)

Geir Sune Tallaksen Østmoe
5e Prijs Probleemblad 2017-18

= (7+8)

3e/4e Prijs ex aequo: E431 Emil Melnichenko

1.e7 ♖d7 2.e8=♔+ ♜xe8 3.♞e5+ [3.♞a6? ♜c5 4.h5 (4.♞f6 ♜f2 5.h5 ♜d3 6.♞g5 ♜e7+ 7.♞g4 ♜e2 8.♞h3 ♜f8 9.h7 ♜xh7 10.♞a8+ ♜f7 11.♞a7 ♜e4 12.h6 ♜f2+ 13.♞h2 ♜f8 14.♞a6 ♜g5 15.h7 ♜f4#) 4... ♜e7 5.♞f4 ♜d3 6.♞a8 ♜d6+ 7.♞g5 ♜f3+ 8.♞g4 ♜e4 9.♞h3 ♜e3 10.♞a5 ♜d3 11.h7 ♜f1#] 3... ♜f7 4.♞xe4 ♜e6+ 5.♞h5! (5.♞f5? ♜e3+ 6.♞e5 ♜c7#) 5... ♜f2 6.♞c4 ♜e3 7.a5 ♜f6 8.♞c6 ♜f5 9.♞xe6 ♜d3 10.♞e4! ♜xe4 11.h7 ♜d4 12.a6 ♜f5 13.♞h6 ♜h8 14.a7 ♜e5 15.a8=♔ ♜g4+ 16.♞h5 ♜f6+ 17.♞h6 ♜g4+ ½-½.

3e/4e Prijs ex aequo: E435 Peter Krug

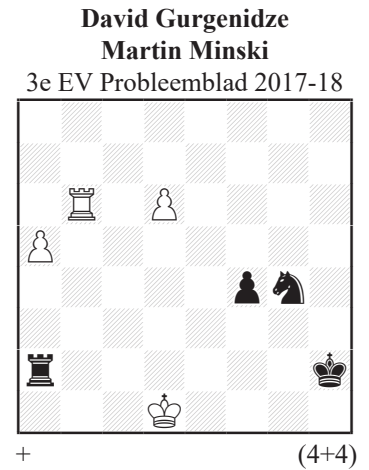
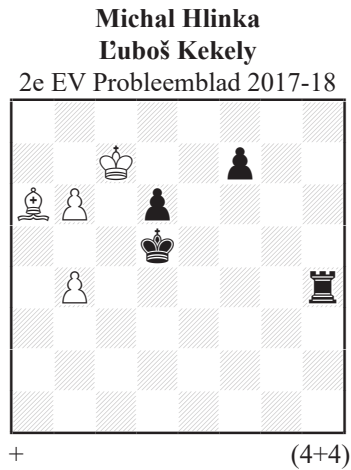
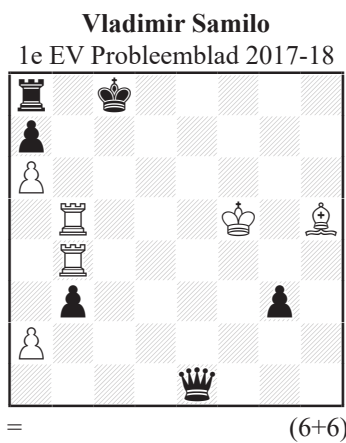
1.♞b5 ♜f1! 2.a7 ♜xa7 3.c7 h3+ 4.♞h1 ♜b7 5.♜e6 ♜xe2! 6.♞a6+ ♜xa6 7.c8=♔+ ♜a5 8.♞a8+ ♜b4 9.♞xe4+ ♜c3 10.♞f3+ ♜b4 (10... ♜d2 11.♞f2) 11.♞f8+! ♜c3 12.♞f6+ ♜b4 13.♞b2+ ♜a5 (13... ♜a4 14.♜c5+ en 15.♜e4+-) 14.♞a3+ ♜b6 (14... ♜b5 15.♜d4+ ♜xd4 16.♞d3+) 15.♞b4+ ♜c6 16.♜d4+ en wint.

Het is moeilijk kiezen tussen beide studies. De witte koning is telkens opgesloten. Bij Melnichenko ontsnapt hij ternauwernood aan mat door een torenoffer. Bij Krug dreigt remise door een soort vesting met onaantastbare, elkaar wederzijds dekkende paarden. In beide gevallen duurt het lange tijd voor het beoogde doel (remise en winst) bereikt wordt na een intens stukkenspel.

5e Prijs: E410 Geir Sune Tallaksen Østmoe

1.g6 (1.♜d5? a2! 2.♜xe6 a1=♔ 3.e8=♔ ♞g7# of 1.e8=♔? ♞f2+! 2.♞f7 ♞xf7+ 3.♞xf7 a2 -+) 1... ♞f6+ 2.♞e8 ♞d2 3.♜e5 e2 4.♜xf6+ ♜g8 5.♜h8! e1=♔ 6.g7 ♞d6! 7.♜d5+ ♞e6! 8.♜b3! (mzz 8.♜a2? a4 mzz 9.♜c4 ♞c6! 10.bxc6 ♞xc4 11.c7 a2 -+) 8... a2 [8... a4 9.♜a2 mzz 9... ♞c6 10.bxc6 ♞xa2 11.c7 ♞e6 12.♞d8 ♞d6+ (12... ♞d5+ 13.♞c8=) 13.♞e8 ♞xc7 pat] 9.♜xa2 a4 10.♜c4 (10.♜d5? ♞d8+! 11.♞xd8 ♞xd5+ -+) 10... ♞c6 11.bxc6 ♞xc4 12.c7 ♞xc7 pat.

De verrassende zetten 5.♜h8 en 6.g7 samen met een actief stukkenspel en een damepromotie leiden tot een onverwachte wederzijdse zetdwang. De overblijvende witte looper houdt een dame en toren in bedwang en dwingt Zwart tot pat!

1e Eervolle Vermelding: E437 Vladimir Samilo

1.♖c4+ [1.♖c5+? ♚d8 (1... ♚d7 2.♖d4+ ♚e7 3.♖e4+ ♚xe4+ 4.♗xe4 bxa2 -) 2.♖d5+ ♚c7!-+]
 1... ♚d8 2.♖d5+ (2.♖d4+? ♚e7 3.♖e4+ ♚xe4+ -) 2... ♚e7 3.♖e5+ ♚xe5+ 4.♗xe5 bxa2!
 [4... g2 5.♖c7+! (5.♖c1? ♖h8 -) 5... ♚f8 6.♖c1=] 5.♖c7+ (5.♖a4? g2+) 5... ♚f8 (5... ♚d8
 6.♗d6! a1=♚ 7.♖d7+ ♚c8 8.♖c7+ ♚b8 9.♖b7+ ♚c8=) 6.♖f7+ ♚g8 7.♖f1 ♖f8! (7... g2 8.♖g1!
 ♚f8 9.♗f3 ♖b8 10.♗b7=) 8.♖g1 ♖h8! [8... ♚h7 9.♗g6+ ♚xg6 (9... ♚h6 10.♗e4=) 10.♖xg3+=]
 9.♗g4! (9.♗g6? ♖b8 10.♖h1+ ♚g7+) 9... ♖b8 (9... g2 10.♗f5! ♖b8 11.♗f6 ♖b1 12.♖xg2
 ♖b6+ 13.♗f7 ♖f6+ 14.♗xf6 a1=♚+ 15.♗f7=) 10.♖h1+!! (10.♖a1? g2 11.♗f5 ♖b1! 12.♗xb1
 g1=♚-) 10... ♚g7 11.♖a1 g2 12.♗f3(h3) ♖b1 13.♖xa2 g1=♚ 14.♖g2+ ♚xg2 15.♗xg2 ♖b6
 16.♗b7!=.

Het zwarte overwicht kan evident gekortwiekt worden met schaakjes van de witte torens, maar dat moet wel op de juiste manier gebeuren. De dreigende promotie van beide zwarte pionnen vereist zeer nauwkeurig manoeuvreren van Wit tot op de slotzet. Een boeiende strijd.

2e Eervolle Vermelding E446 Michal Hlinka & Luboš Kekely

1.♗b7+! ♚c4 (1... ♚e5 2.b5 f5 3.♗c6+-) 2.♗c8 ♖h5 3.♗d7 f5 (3... ♖h8 4. b7 f5 5.♗c6) 4.b7
 ♖h8 5.♗c6 d5 6.b5 f4 (6... d4 7.♗e6+! ♚b4 8.♗c8 ♖h6+ 9.♗c7 ♖h7+ 10.♗b6 ♖h6+ 11.♗a7
 ♖h7 12.♗a6+-) 7.♗e6! (7.♗c8? ♖h6+ 8.♗c7 ♖h7+ 9.♗b6 ♖xb7+ 10.♗xb7 f3 11.♗c6 f2
 12.♗a6 d4 13.b6+ ♚c3 14.b7 d3 15.♗xd3 ♚xd3 16.b8=♚ ♚e2=) 7... ♖f8 8.♗xd5+ ♚d4 9.♗e6!
 (switchback 9.♗f7? f3 10.♗h5 f2 11.♗e2 ♚e3 12.♗f1 ♚d2 13.♗b6 ♚e1 14.♗c4 ♖f4 15.b8=♚
 ♖xc4 16.♚e5+ ♚f1 17.♗a5 ♖c1=) 9... f3 10.♗h3 (10.♗b6? f2 11.♗h3 ♚e3 12.♗a7 ♖h8 13.♗g2
 ♖g8 14.b8=♚ ♖xg2 15.♚e5+ ♚f3 16.♚d5+ ♚g3 17.♚d3+ ♚h2 18.♚f1 ♚g3 19.b6 ♖g1=)
 10... f2 11.♗f1 (11.♗b6? ♖h8 12.♗f1 ♚e3 13.♗a7 ♖h1 14.b8=♚ ♖xf1=) 11... ♖g8 12.♗c7
 (12.♗b6? ♚e3=).

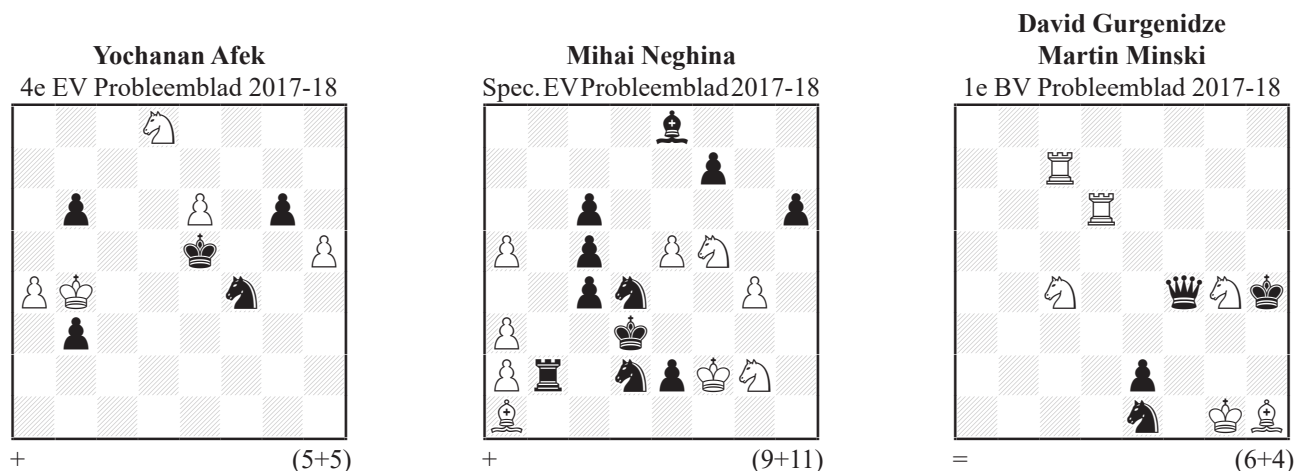
Het lijkt voor de hand te liggen dat pion b6 zal promoveren. Niets is minder waar. De witte looper slaagt er in de zwarte toren te neutraliseren. Hij neemt niet minder dan 8 van de 12 witte zetten voor zijn rekening. Een mooie prestatie!

3e Eervolle Vermelding E426 David Gurgenzidze & Martin Minski

1.d7 ♖xa5 2.♖b2+! ♗f2+! 3.♖xf2+ ♚g3 4.♖f3+!! desperado [4.d8=♚? ♖a1+ 5.♗e2 ♖a2+ 6.♗d1!?
 ♖a1+! (6... ♖xf2+? 7.♗e1+-) 7.♗c2 ♖a2+ 8.♗d3 ♖xf2 Dit is een vesting, voor het eerst gepubliceerd
 zo'n 150 jaar geleden door Guretzki-Cornitz] 4... ♚xf3 5.d8=♚ ♖a1+ 6.♗d2(c2) 7.♗d3 ♖f2
 8.♚g5! (8.♚h4? ♚g2=) 8... ♖g2 9.♚h4! [9.♚h5+? ♚g3 10.♚g5+ ♚h3! 11.♚xf4 ♖g3+! 12.♗e2

♖g2+! 13.♗f1 ♖g1+! 14.♗f2 ♖f1+ 15.♗xf1 pat] 9... ♖xf2?! (laatste kans om te proberen met ♖g2 de vesting te bereiken) 10.♗h3#.

De pointe van deze studie is natuurlijk het desperado-offer 4.♖f3! om te vermijden dat Zwart een vesting bereikt. Een didactisch toemaatje is een unieke vrij onbekende theoretische remisestelling.

4e Eervolle Vermelding: E427 Yochanan Afek

1.e7! [1.♗xb3? ♖xe6 2.♗xe6 gxh5 3.♗g5 ♖f4 4.♗h3 ♖g3=] 1... ♖d5+ 2.♗xb3 ♖xe7 3.h6 ♖f6 4.♗e6! g5 5.h7 ♖g6 6.♗f8! ♖h8 7.♗d7+ ♖g7 8.♗xb6 ♖f7+-, bijv. 9.a5 ♖d8 10.a6 +-.

Zowel de pionnen als de paarden hebben in het oplossingsverloop een harmonisch aandeel. De oplossing loopt grotendeels als een treintje.

Speciale Eervolle Vermelding: E424 Mihai Neghina

1.♗e1+ (1.♗xb2?? ♖e4+ 2.♗g1 ♖f3+ 3.♗h1 ♖f2#) 1... ♖c3 2.♗g3 ♗d7 3.a6 ♗c8 4.a7 ♗b7 5.♗g2 ♗a8 6.♗h3 (minor duals door zetverwisseling: Wit kan hier ook reeds e6 of g5 spelen) 6... ♗b7 7.g5 (of ook 7.e6) 7... hxg5 8.♗g4 ♗a8 9.♗h5 ♗b7 10.e6 fxe6 11.♗g6 ♗a8 12.♗f6 ♗b7 13.♗f7 ♗a8 14.♗e8 ♗b7 15.♗d7 ♗a8 16.♗c8 zz 16... e5 17.♗d7 ♗b7 18.♗e8 ♗a8 19.♗f7 ♗b7 20.♗f6 ♗a8 21.♗g6 ♗b7 22.♗f7 ♗a8 23.♗e8 ♗b7 24.♗d7 ♗a8 25.♗c8 zz 25... e4 26.♗d7 enz. 34.♗c8 zz 34... e3 35.♗d7 enz. 43.♗c8 g4 44.♗d7 enz. 56.♗c8 zz 56... ♗b7+ 57.♗b8 ♗a6+ 58.♗xb2+ ♖xb2 59.a8=♖ +-.

Na een korte inleiding van amper twee zetten zijn de zwarte stukken met uitzondering van de zwarte looper geïmmobiliseerd. De volgende cyclische zetdwang is niet vrij van enkele minor duals. Ik heb altijd al een zwak gehad voor dergelijke constructies op de grens van studies en meerzetten.

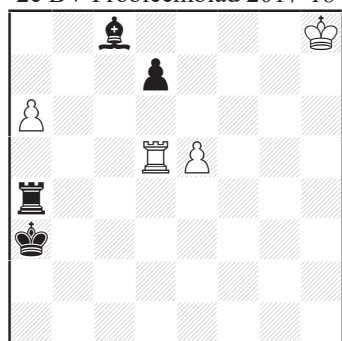
1e Bijzondere Vermelding: E406 David Gurgenzidze & Martin Minski

1.♖h7+ (1.♖h6+? ♖g3-+) 1... ♖g3 2.♗d2! [2.♗ce3? ♖c2! 3.♖d3 e1=♖+ 4.♗f1+ ♖xg4 5.♖g7+ (5.♗f3+ ♖g5-+) 5... ♖h4 6.♖h7+ ♖g5-+] 2... ♖xd2!! [2... ♖f3+ 3.♗xf3 e1=♖+ 4.♗f1+ ♖xf1+ 5.♗xf1 ♖xf3+ 6.♗e1 ♖e4+ 7.♗f1 ♖f4+ (7... ♖xh7 8.♗f2=) 8.♗e1 ♖xd6 9.♗e3 ♖b4+ 10.♗e2 ♖b2+ 11.♗d3 ♖b1+ 12.♗c2=] 3.♖h3+!! (3.♖xd2? ♖f3+ 4.♗xf3 e1=♖#) 3... ♖xh3 4.♗f2+ [4.♖xd2? ♖f3+ 5.♗f2 (5.♗xf3 e1=♖#) 5... e1=♖+ 6.♗xf3 ♖xd2-+] 4... ♖h4 5.♖xd2 ♖f3+! 6.♗g2! (6.♗xf3? e1=♖+ 7.♗g2 ♖xd2-+) 6... e1=♖ 7.♖e2 ♖xe2 pat!

Dameoffer en wedergeboorte bij Zwart en bij Wit twee torenoffers, waarvan het tweede het orgelpunt is van een moeilijke ontsnappingsroute.

Luboš Kekely
Michal Hlinka

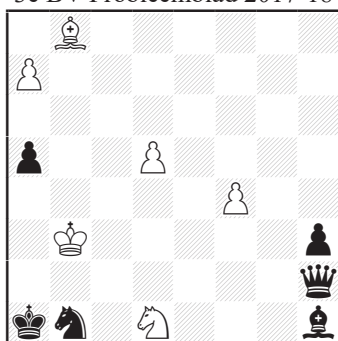
2e BV Probleemblad 2017-18

= (4+4)

Vladimir Bulanov
Eugene Fomitsjev

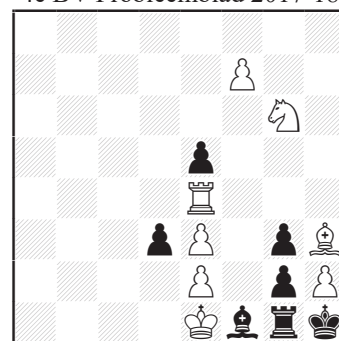
3e BV Probleemblad 2017-18

+ (6+6)

Peter Krug
Mario Garcia

4e BV Probleemblad 2017-18

+ (8+7)

2e Bijzondere Vermelding: E430 Luboš Kekely & Michal Hlinka

1.a7! (1.♖d3+? ♔b2 2.♖d2+ ♔c3 3.♖d1 ♖xa6 4.♖c1+ ♔d4 4.♖xc8 ♔xe5-+; 1.♖c5? ♗xa6 2.♖d5 ♗c8 3.♖c5 ♗b7 4.♖c7 ♖h4+! 5.♗g7 ♗e4! 6.♗f6 ♗c6-+) 1... ♖xa7 2.♖c5 ♗a6 3.e6! dxe6 4.♖c6! ♖a8+ 5.♗g7 ♗c8 6.♗f6 ♗a4! 7.♖c1! [7.♖c2? ♖b8! 8.♖c1 ♗a5! 9.♗e7 (9.♖a1+ ♗b6 10.♖b1+ ♗c7-+ of 10.♗e7 ♖b7-+) 9... ♖b7+ 10.♗d8 ♗d7-+ of 10.♗d6 ♖d7-+] 7... ♗b4 8.♖c2! (8.♗e7? ♗b5 9.♖c2 ♖a7+ 10.♗f6 ♗d7-+) 8... ♗b5 9.♗e5 ♗d7 10.♗d6 ♗c8 11.♗e5 ♗b4 12.♗f6 ♗b5 13.♗e5 met positionele remise.

In de praktische partij is laveren soms een dwingende noodzaak. Ook in deze studie komt dit aspect kijken. En dat is vaak moeilijk te onderkennen. Het wankele positionele evenwicht tussen Wit en Zwart maakt indruk.

3e Bijzondere Vermelding: E404 Vladimir Bulanov & Eugene Fomichev

1.♗e5+ ♗c3 2.a8=♖ ♗xd5+! 3.♖xd5 ♗a2+ 4.♗xc3 ♖xd5 5.♗c2+! ♗a2 (5... ♖xe5 6.fxe5 h2 7.♗f2) 6.♗c3+ ♗a3 7.♗xd5 h2 8.♗d6+ ♗a2 9.♗c3+ ♗a1 10.♗a3 h1=♖ 11.♗b2#.

Een aantrekkelijke studie voor oplosers. De precare situatie van de witte koning noopt tot snelle actie, die wel weinig spannend verloopt.

4e Bijzondere Vermelding: E411 Peter Krug & Mario Garcia

1.♗d2! dxe2 [1... ♗xe2 2.♗xg2+ ♗xg2 3.♗h4+ ♗h1 4.f8=♖ g2 5.♖a8! ♖d1+ 6.♗c3 g1=♖ 7.♖g4! +-] 2.♗e1 gxf2 3.♗f4! exf4 4.f8=♖ fxe3 5.♖f2! exf2+ 6.♗xf2 e1=♖+ 7.♖xe1 ♗e2 8.♗xe2#.

Uit een onaantrekkelijke beginstelling volgt in twee varianten een smalle weg naar winst.

Brasschaat, maart 2021

Ward Stoffelen

Hartelijk dank aan Ward Stoffelen voor zijn verslag. Bezwaren tegen dit rapport kunnen tot 3 maanden na het verschijnen van dit blad worden ingediend bij de rubriekredacteur: Marcel Van Herck, Belgiëlei 21 bus 3, B-2018 Antwerpen, Belgium – studie@probleemblad.nl

This award remains open for the usual three-months period. Please address any claims to the endgame studies editor: Marcel Van Herck, Belgiëlei 21 bus 3, B-2018 Antwerpen, Belgium – studie@probleemblad.nl